

LEGEA 279/2005 republicata Iulie 2011 privind ucenicia la locul de munca *

* Republicata in MO 522/25.07.2011 in temeiul art. IV din Legea nr. 106/2011 (modificata si completata prin OUG 126/2008 si aprobata prin Legea 55/2009) – textul a fost renumerotat.

CAPITOLUL I Dispozitii generale

Art. 1. — Ucenicia la locul de munca reprezinta formarea profesionala realizata in baza unui contract de ucenicie la locul de munca.

Art. 2. — Ucenicul este persoana fizica incadrata in munca in baza unui contract de ucenicie la locul de munca.

Art. 3. — (1) Angajatorul are obligatia de a desemna un coordonator de ucenicie pentru formarea profesionala a ucenicului realizata in baza unui contract de ucenicie la locul de munca.

(2) Coordonatorul de ucenicie este salariat al angajatorului care organizeaza ucenicia la locul de munca.

(3) In cazul in care ucenicia la locul de munca este organizata de catre un intreprinzator persoana fizica, in conditiile legii, coordonatorul de ucenicie este chiar intreprinzatorul persoana fizica.

CAPITOLUL II Contractul de ucenicie la locul de munca

Art. 4. — (1) Contractul de ucenicie la locul de munca este un contract individual de munca de tip particular, incheiat pe durata determinata, in temeiul caruia o persoana fizica, denumita ucenic, se obliga sa se pregateasca profesional si sa munceasca pentru si sub autoritatea unei persoane juridice sau fizice denumite angajator, care se obliga sa ii asigure plata salariului si toate conditiile necesare formarii profesionale.

(2) Incheierea, executarea, modificarea, suspendarea si incetarea contractului de ucenicie la locul de munca se fac in conditiile respectarii reglementarilor Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, republicata, referitoare la ucenicie si la contractul individual de munca.

(3) Contractul de ucenicie la locul de munca se incheie obligatoriu in forma scrisa, in limba romana, si se inregistreaza in termen de 20 de zile la inspectoratul teritorial de munca judetean, respectiv al municipiului Bucuresti. Obligatia de incheiere a contractului de ucenicie la locul de munca, in forma scrisa, revine angajatorului.

(4) Anterior inceperii activitatii, contractul de ucenicie la locul de munca se inregistreaza si in registrul general de evidenta a salariilor, care se transmite inspectoratului teritorial de munca.

(5) Pe langa elementele obligatorii ale contractului individual de munca, contractul de ucenicie la locul de munca cuprinde si clauze cu privire la:

- a) calificarea pe care urmeaza sa o dobandeasca ucenicul;
- b) numele coordonatorului de ucenicie si calificarea acestuia;
- c) locul/locurile in care se desfasoara activitatea de formare profesionala;
- d) durata necesara pregatirii teoretice si practice prin ucenicie la locul de munca;
- e) alte clauze potrivit legii.

(6) Drepturile si obligatiile angajatorului si ale ucenicului se stabilesc prin contractul de ucenicie la locul de munca, ce se completeaza cu prevederile din cuprinsul contractului colectiv de munca aplicabil si prin regulamentele interne, dupa caz.

(7) Modelul-cadru al contractului de ucenicie la locul de munca se aproba prin hotarare a Guvernului.

Art. 5. — (1) Poate fi incadrata ca ucenic in munca orice persoana fizica ce a implinit varsta de 16 ani, dar nu mai mult de 25 de ani, si nu detine o calificare pentru ocupatia in care se organizeaza ucenicia la locul de munca.

(2) Persoana fizica poate incheia un contract de ucenicie la locul de munca, in calitate de ucenic, si la implinirea varstei de 15 ani, cu acordul scris al parintilor sau al reprezentantilor legali, pentru activitati potrivite cu dezvoltarea fizica, aptitudinile si cunostintele sale, daca astfel nu ii sunt periclitate sanatatea, dezvoltarea si pregatirea profesionala. Lipsa acordului parintilor sau al reprezentantilor legali atrage dupa sine nulitatea absoluta a contractului de ucenicie.

(3) Se pot incadra in munca in calitate de ucenici si urmatoarele categorii:

a) cetatenii straini, precum si apatrizii care au obtinut permis de munca in Romania, conform reglementarilor legale in vigoare;

b) cetatenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor semnatare ale Acordului privind Spatiul Economic European si membrii de familie ai acestora.

(4) Maternitatea nu constituie motiv de discriminare in executarea uceniciei la locul de munca.

(5) Ucenicii care au implinit varsta de 18 ani au dreptul la intretinere, acestora aplicandu-li-se prevederile Codului familiei, perioada de ucenicie fiind asimilata cu cea de continuare a studiilor.

Art. 6. — (1) Prin derogare de la prevederile Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 44/2008 privind desfasurarea activitatilor economice de catre persoanele fizice autorizate, intreprinderile individuale si intreprinderile familiale, cu modificarile si completarile ulterioare, poate incheia contracte de ucenicie la locul de munca si:

a) persoana fizica autorizata, daca face dovada ca presteaza de cel putin un an activitatea pentru care a fost autorizata;

b) Intreprinderea familiala, prin reprezentantul acesteia, daca face dovada ca presteaza de cel putin un an activitatea pentru care s-a constituit ca intreprindere familiala.

(2) Persoana fizica autorizata si intreprinderea familiala pot organiza ucenicie la locul de munca pentru maximum 3 ucenici care se pregatesc concomitent si numai pentru nivelul 1 de calificare, potrivit dispozitiilor legale.

(3) Persoana fizica autorizata sau, dupa caz, reprezentantul desemnat al intreprinderii familiale pregateste ucenici avand in acelasi timp si calitatea de coordonator de ucenicie.

(4) Dispozitiile prezentei legi referitoare la incheierea contractului de ucenicie la locul de munca sunt aplicabile si in cazul raporturilor de munca ale ucenicilor incadrati de asociatiile cooperatiste, reglementate prin legi speciale.

Art. 7. — (1) Durata contractului de ucenicie la locul de munca nu poate fi mai mare de 3 ani si mai mica de 12 luni.

(2) Ucenicul poate fi supus unei perioade de proba care nu va depasi 30 de zile lucratoare.

(3) Formarea profesionala prin ucenicie la locul de munca cuprinde pregatirea teoretica si pregatirea practica sau numai pregatirea practica.

(4) Timpul necesar pregatirii teoretice a ucenicului este inclus in programul normal de munca.

(5) Salariul de baza lunar, stabilit prin contractul de ucenicie la locul de munca, este cel putin egal cu salariul de baza minim brut pe tara, in vigoare pentru un program de 8 ore pe zi, respectiv de 40 de ore in medie pe saptamana.

(6) Programul normal de munca pentru persoanele incadrate in baza unui contract de ucenicie la locul de munca este de maximum 8 ore pe zi, in regim de maximum 5 zile pe saptamana.

CAPITOLUL III Statutul ucenicului

Art. 8. — (1) Persoana incadrata in munca in baza contractului de ucenicie la locul de munca are statut de ucenic.

(2) La incheierea contractului de ucenicie, partile pot conveni ca, la incetarea acestuia, activitatea sa poata continua prin incheierea unui contract individual de munca pentru exercitarea ocupatiei in care ucenicul va fi calificat.

Art. 9. — (1) Statutul de ucenic ii confera acestuia toate drepturile si obligatiile prevazute de legislatia muncii, precum si drepturile si obligatiile prevazute de prezenta lege.

(2) Ucenicul beneficiaza de dispozitiile legale aplicabile celorlalti salariatii, in masura in care acestea nu sunt contrare statutului ucenicului.

Art. 10. — in vederea formarii profesionale a ucenicului, angajatorul are obligatia sa asigure ucenicului accesul la pregatire teoretica si practica, precum si toate conditiile necesare astfel incat coordonatorul de ucenicie sa isi indeplineasca sarcinile in ceea ce priveste formarea ucenicului.

CAPITOLUL IV Organizarea uceniciei la locul de munca

Art. 11. — (1) Ucenicia la locul de munca se organizeaza pentru nivelurile 1, 2 si 3 de calificare, stabilite prin legislatia in vigoare.

(2) Ucenicia la locul de munca se organizeaza pentru calificarile stabilite prin legislatia in vigoare si pentru ocupatiile cuprinse in Clasificarea ocupatiilor din Romania, pentru care exista standarde de pregatire profesionala, respectiv standarde ocupationale.

Art. 12. — (1) Pregatirea ucenicului se desfasoara in locuri de munca care sa permita dobandirea tuturor competentelor prevazute de standardul ocupational, respectiv de standardul de pregatire profesionala.

(2) Este interzisa utilizarea ucenicilor la prestarea altor activitati si/sau exercitarea altor atributii in afara celor care au ca obiect pregatirea teoretica si practica conform contractului de ucenicie la locul de munca.

Art. 13. — (1) Angajatorul are obligatia de a organiza evaluarea pregatirii teoretice si practice a ucenicului, printr-un centru de evaluare si certificare a competentelor profesionale obtinute pe alte cai decat cele formale, si de a suporta costurile evaluarii si certificarii formarii profesionale prin ucenicie la locul de munca.

(2) Evaluarea si certificarea formarii profesionale prin ucenicie la locul de munca se realizeaza in conformitate cu prevederile legale in vigoare privind competentele obtinute in sistem nonformal si informai.

(3) In cazul in care ucenicul nu a obtinut competentele profesionale specifice programului de formare prin ucenicie, in conditiile alin. (1), evaluarea acestuia se mai poate face o singura data, in termen de 60 de zile de la data comunicarii deciziei Comisiei de evaluare, eliberata potrivit legii.

(4) In situatia prevazuta la alin. (3), contractul de ucenicie la locul munca se poate prelungi, in mod corespunzator, cu cel mult 60 de zile.

Art. 14. — Ucenicul are urmatoarele obligatii:

a) de a se forma profesional in scopul obtinerii Certificatului de competente profesionale, corespunzator tuturor competentelor profesionale specifice acelei ocupatii sau calificari, in conformitate cu standardul ocupational, respectiv standardul de pregatire profesionala;

b) de a participa la procesul de evaluare si de a depune toate diligentele necesare in vederea obtinerii certificatului prevazut la lit. a).

CAPITOLUL V Sustinerea financiara a uceniciei la locul de munca

Art. 15. — (1) Angajatorul care incheie un contract de ucenicie la locul de munca, conform prezentei legi, poate primi lunar, la cerere, din bugetul asigurarilor pentru somaj, pe perioada derularii contractului de ucenicie, pentru acel ucenic, o suma egala cu 60% din valoarea indicatorului social de referinta al asigurarilor pentru somaj si stimularii ocuparii fortei de munca in vigoare, prevazut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, cu modificarile si completarile ulterioare.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplica:

a) pe perioada de proba prevazuta in cuprinsul contractului de ucenicie la locul de munca;

b) pe perioada in care raporturile de munca sunt suspendate;

c) pe perioada de prelungire a contractului de ucenicie, prevazuta la art. 13 alin. (4).

(3) Suma lunara prevazuta la alin. (1) se acorda angajatorilor proportional cu timpul efectiv lucrat de ucenic, precum si pentru perioada concediului anual de odihna al ucenicului.

Art. 16. — Nu beneficiaza de prevederile art. 15 angajatorii care, anterior incheierii contractului de ucenicie la locul de munca, au avut cu persoana in cauza incheiat un alt contract de ucenicie la locul de munca.

Art. 17. — Modul de acordare a sumei prevazute la art. 15 alin. (1), din bugetul asigurarilor pentru somaj, se stabileste prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

CAPITOLUL VI Dispozitii finale

Art. 18. — (1) in scopul asigurarii formarii profesionale a ucenicilor, angajatorii care beneficiaza de facilitatile prevazute la art. 15 sunt obligati sa mentina raporturile de munca ale acestora pe perioada contractului de ucenicie la locul de munca incheiat.

(2) In situatia in care ucenicul nu obtine nici a doua oara Certificatul de competente profesionale, angajatorul este obligat sa restituie, in totalitate, agentiei pentru ocuparea fortei de munca judetene, respectiv a municipiului Bucuresti sumele incasate de la bugetul asigurarilor pentru somaj pentru respectivul ucenic, plus dobanda de referinta a Bancii Nationale a Romaniei, in vigoare la data primirii celei de-a doua decizii a Comisiei de evaluare, eliberata potrivit legii.

(3) In situatia in care contractul de ucenicie la locul de munca inceteaza anterior datei prevazute in contract, angajatorul este obligat sa restituie agentiei pentru ocuparea fortei de munca judetene, respectiv a municipiului Bucuresti sumele incasate de la bugetul asigurarilor pentru somaj pentru respectivul ucenic, plus dobanda de referinta a Bancii Nationale a Romaniei, in vigoare la data incetarii contractului de ucenicie, daca incetarea acestuia a avut loc din motivele prevazute la art. 55 lit. b), art. 56 alin. (1) lit. d) si art. 65 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicata.

(4) Pentru sumele restituite in conditiile alin. (2), angajatorul are drept de regres impotriva ucenicului care, cu rea-credinta sau din neglijenta, nu isi indeplineste obligatia prevazuta la art. 14 lit. b).

Art. 19. — Controlul respectarii obligatiilor privind mentinerea raporturilor de munca incheiate intre ucenici si angajatorii care beneficiaza de sume din bugetul asigurarilor pentru somaj, in temeiul art. 15, se efectueaza de organele de control din cadrul agentiilor pentru ocuparea fortei de munca judetene, respectiv a municipiului Bucuresti.

Art. 20. — Inspectorii de munca au competenta de a controla modul de incheiere, executare, modificare, suspendare si incetarea contractului de ucenicie la locul de munca in situatiile si in conditiile prevazute de normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

Art. 21. — Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, prin agentiile pentru prestatii sociale judetene, respectiv a municipiului Bucuresti, exercita controlul asupra modului in care este organizata si se desfasoara ucenicia la locul de munca.

Art. 22. — Conflictele in legatura cu incheierea, executarea, modificarea, suspendarea si incetarea contractului de ucenicie la locul de munca se solutioneaza conform prevederilor legale privind conflictele de munca.

Art. 23. — Constituie contraventie si se sanctioneaza de catre persoanele stabilite cu atributii de control conform art. 20, cu amenda de 10.000 lei, incalcarea dispozitiilor prevazute la art. 3, art. 4 alin. (3), art. 5 alin. (1), (2) si (4), art. 6 alin. (2) si (3), art. 7 alin. (1), (2), (4)—(6), art. 9, 10, art. 12 alin. (2) si art. 13.

Art. 24. — Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale elaboreaza si supune spre aprobare Guvernului normele metodologice pentru aplicarea prevederilor prezentei legi, in termen de 90 de zile de la data publicarii acesteia in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Art. 25. — **Masurile de natura ajutorului de stat sunt notificate de Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale, potrivit legislatiei in vigoare, si se vor acorda numai dupa autorizare, in conditiile legii.**

Art. 26. — Prezenta lege intra in vigoare la 120 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.⁴⁾

NOTA:

Reproducem mai jos prevederile art. fi si III din Legea nr. 106/2011 pentru modificarea si completarea Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de munca, care nu sunt incorporate in forma republicata a Legii nr. 279/2005 si care se aplica, in continuare, ca dispozitii proprii ale actului modificator:

„Art. II. — Prevederile art. I intra in vigoare la 30 de zile de la data publicarii prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.**)

Art. III. — in termen de 30 de zile de la data publicarii prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I**), Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale va elabora si va supune spre aprobare modificarea si completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de munca, aprobate prin Hotararea Guvernului nr. 234/2006, cu modificarile si completarile ulterioare.”

*) Legea nr. 279/2005 a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 907 din 11 octombrie 2005.

**) Legea nr. 106/2011 a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 429 din 20 iunie 2011.

Cu culoare apar textele modificate/introduse prin Legea 106/2011